

Súd: Okresný súd Topoľčany
Spisová značka: 6C/43/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4622201477
Dátum vydania rozhodnutia: 15. 11. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Ľuboš Chrenko
ECLI: ECLI:SK:OSTO:2022:4622201477.7

Uznesenie

Okresný súd Topoľčany v právnej veci žalobkyne: S. S.Á., nar. XX.XX.XXXX, bytom M.. A. XXXX/XX, Y., zastúpenej: JUDr. Margita Kytarová, advokátka so sídlom Sv. Cyrila a Metoda 4595/18, Topoľčany, proti žalovanému: Z. A., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom Q. N., zastúpený: JUDr. Jozef Dudzík & JUDr. Kristína Gerová, advokátske združenie, so sídlom Škultétyho 1597/7, Topoľčany, o vypratanie nehnuteľnosti, o nariadenie neodkladného opatrenia, takto

rozhodol:

Súd u k l a d á žalobkyni povinnosť umožniť žalovanému sprístupnenie nehnuteľností, nachádzajúcich sa v kat. úz. N., zapísané na Okresnom úrade Topoľčany, katastrálny odbor na LV č. XXXX parc. reg. „C“ č. XXXX/XXX záhrada o výmere 346 m², parc. č. XXXX/XXX zastavaná plocha a nádvorie o výmere 154 m² a rodinného domu súp. č. XXX, postavený na parc. č. XXXX/XXX a to vydaním kľúčov žalovanému na sprístupnenie dvora a rodinného domu so súp. č. XXX/XX, a to až do právoplatného skončenia konania vedeného na Okresnom súde Topoľčany vo veci samej pod sp. zn. 6C/43/2022 - o vypratanie predmetných nehnuteľností.

o d ô v o d n e n i e :

1. Žalobou zo dňa 08.07.2022, doručenu tunajšiemu súdu dňa 08.07.2022, sa žalobkyňa domáhala uloženia povinnosti žalovanému vypratať nehnuteľnosti, nachádzajúce sa v zastavanom území obce N., katastrálne územie N., okres Y., zapísané v katastri nehnuteľností vedenom Okresným úradom Topoľčany, katastrálnym odborom na LV č. XXXX ako parcely registra „C“ evidované na katastrálnej mape parc. č. XXXX/XXX - záhrada o výmere 346 m², parc. č. XXXX/XXX - zastavaná plocha a nádvorie o výmere 154 m² a rodinného domu so súp. č. XXX na parc. č. XXXX/XXX. Žalobu odôvodnila tým, že predmetné nehnuteľnosti nadobudla dňa 14.06.2022 od svojej dcéry S. A.. Do uvedeného dňa mal žalovaný oprávnenie užívať nehnuteľnosti ako manžel dcéry žalobkyne. K žalobkyni aj jej dcére, s ktorou sú v rozvodovom konaní, sa žalovaný správa absolútne neprijateľne. Žalovaný nemá k nehnuteľnostiam žiadne vlastnícke právo ani užívacie právo a na návrh žalobkyne ako vlastníčky nehnuteľností dňom 15.06.2022 mu Obec N. zrušila trvalý pobyt v uvedenej domovej nehnuteľnosti. Žalobkyňa nemá dôvod pre tolerovanie neoprávneného užívania jej nehnuteľností žalovaným. Listom zo dňa 21.06.2022 žalobkyňa vyzvala žalovaného na dobrovoľné vypratanie nehnuteľností v lehote do 15 dní od prevzatia výzvy. Žalovaný výzvu na vypratanie prevzal dňa 22.06.2022. Vo výzve žalovaného upozornila, že pokiaľ sa do uvedenej lehoty dobrovoľne z nehnuteľností nevystahuje, bude od neho požadovať aj náhradu za užívanie nehnuteľností. Žalovaný na výzvu okrem iného uviedol, že neakceptuje mimosúdnu dobrovoľnú výzvu o vypratanie a nehnuteľnosti dobrovoľne nevypratá. K žalobe priložila výpis katastra nehnuteľnosti pre kat. úz. N. z LV č. XXXX, oznámenie o zrušení trvalého pobytu, výzvu na vypratanie z 21.06.2022, odpoveď na výzvu na vypratanie nehnuteľnosti z 04.07.2022.

2. Z vyjadrenia žalovaného zo dňa 18.07.2022 vyplýva, že je pravdou, že žalobkyňa je výlučnou vlastníčkou sporných nehnuteľností, ale je protiprávne, aby tento stav využívala na poškodenie a narušenie vlastníckych a užívacích práv žalovaného. Žalovaný a jeho manželka, dcéra žalobkyne, žili ako druh a družka od roku 1997. Ich vzťah bol usporiadaný. Dňa 15.05.2015 uzatvorili manželstvo. Z ich

vzťahu sa dňa 02.06.2015 narodil syn X.. T. č. je na tunajšom súde vedené konanie o rozvod manželstva žalovaného a dcéry žalobkyne. V tomto konaní sa žalovaný snaží získať maloletého syna do jeho osobnej starostlivosti. Aby mala dcéra žalobkyne šancu získať maloletého do jej osobnej starostlivosti, urobila na žalovaného podraz. Rodinný dom, ktorý žalovaný previedol do výlučného vlastníctva svojej manželky, táto prepísala na svoju matku, čím vytvorila stav, kedy zanikli práva manžela a otca dieťaťa na inak regulérne užívanie, resp. spolunažívanie uvedeného bytu v rodinnom dome. Na podnet žalobkyne a jej dcéry obecný úrad zrušil žalovanému trvalý pobyt v uvedenom rodinnom dome. Žalovaný vo svojom návrhu ďalej uviedol, že predmetný rodinný dom postavil v čase spoločného bývania s dcérou žalobkyne, pred uzatvorením manželstva, z finančných prostriedkov z jeho výlučného vlastníctva. V tom čase pozitívny vzťah k dcére žalobkyne realizoval takým spôsobom, že žalovaný si nenechal v tomto rodinnom dome ani len spoluvlastnícky podiel. Uspokojil sa s právom partnera a potom manžela na užívanie bytu v rodinnom dome. Uvedené vykonal aj napriek nesúhlasu svojich dvoch synov z predošlého manželstva, ktorí na neho z toho dôvodu zanevreli. Práva žalovaného boli zabezpečené spísaním testamentu, ktorý zriadila manželka žalovaného u JUDr. Palugovej. Toto považoval za dostatočné zabezpečenie svojho bývania.

3. Z vyjadrenia žalobkyne zo dňa 25.07.2022 vyplýva, že vo vzťahu k žalovanému nemá žiadne záväzky ani povinnosti, pre ktoré by mala trpieť, že od 15.06.2022 užíva jej nehnuteľnosti bez právneho dôvodu a bez akejkoľvek finančnej náhrady. Vypratávané nehnuteľnosti nadobudla od dcéry darom, ktorá bola od počiatku ich výlučná vlastníčka. Rodinný dom si dala postaviť za slobodna za svojej peniaze. Voči žalovanému nemá žiadne záväzky ani povinnosti. Žalovaný vypratávané nehnuteľnosti nikdy nevladl, preto ich nemohol ani jej dcére previesť.

4. Žalovaný doručil súdu dňa 01.08.2022 návrh na nariadenie neodkladného opatrenia, ktorým žiadal, aby súd uložil žalobkyni aby umožnila žalovanému sprístupnenie nehnuteľností, nachádzajúcich sa v kat. úz. N., zapísané na Okresnom úrade Topoľčany, katastrálny odbor na LV č. XXXX parc. reg. „C“ č. XXXX/XXX záhrada o výmere 346 m², parc. č. XXXX/XXX zastavaná plocha a nádvorie o výmere 154 m² a rodinného domu súp. č. XXX, postavený na parc. č. XXXX/XXX a to vydaním kľúčov žalovanému na sprístupnenie dvora a rodinného domu so súp. č. XXX/XX, neodkladne a to až do právoplatného skončenia konania vedeného na Okresnom súde Topoľčany vo veci samej pod sp. zn. 6C/43/2022 - o vypratanie predmetných nehnuteľností.

4.1 Návrh odôvodnil tým, že v dňoch od 23.07.2022 do 30.07.2022 žalovaný spolu so synom X., ktorý pochádza z manželstva s dcérou žalobkyne absolvoval rekreačný pobyt v obci E. na Q.. Počas tohto pobytu žalobkyňa vypratala všetky veci žalovaného v 12-tich vreciach z rodinného domu súp. č. XXX/XX na dvor tohoto rodinného domu. Súčasne vymenila prístupové zámky do dvora rodinného domu, takže sa žalovaný nevie dostať do miesta jeho trvalého bydliska. Po návrate sa žalovaný pokúšal do nehnuteľností dostať, zabránili mu v tom však príslušníci policajného zboru, keďže tam údajne nemá žiadne právo bývať. Žalovanému zostali iba veci, ktoré mal na sebe po návrate z pobytu, zostal bez strechy nad hlavou a ďalších existenčne dôležitých vecí, napr. aj peňazí, ktoré mal medzi svojimi vecami. Takýto postoj žalobkyne považuje za nezodpovedný. Žalobkyňa nemôže realizovať exekúciu neexistujúceho súdneho rozhodnutia, pretože v tejto veci rozhodnuté doposiaľ nebolo a vôbec sa v tejto veci nebral ohľad na stanovisko žalovaného. Nariadením neodkladného opatrenia sa žalovaný snaží docieľiť zabezpečenie základných aspoň minimálnych potrieb, ktoré by zabezpečili jeho bývanie.

5. Uznesením č.k. 6C/43/2022-52 zo dňa 16.08.2022 súd návrh žalovaného na nariadenie neodkladného opatrenia zamietol z dôvodu, že neboli splnené všetky zákonné podmienky pre jeho nariadenie.

6. Voči predmetnému uzneseniu podal odvolanie žalovaný.

7. Krajský súd v Nitre uznesením č. k. 5Co/102/2022-93 zo dňa 30.09.2022 napadnuté uznesenie súdu prvej inštancie zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie a nové rozhodnutie. V rozhodnutí uviedol, že prvoinštančný súd sa v odôvodnení napadnutého uznesenia nevysporiadal so všetkými relevantnými skutočnosťami a okolnosťami prípadu. Odvolací súd uložil súdu prvej inštancie v novom rozhodnutí posúdiť tvrdenia naliehavej potreby ochrany práva na obydlie žalovaného, tvrdenia predchádzajúceho pokojného stavu a realizácie tohto práva žalovaným na jednej strane, a závažnosť zásahu do vlastníckeho práva žalobkyne na druhej strane, a to na účely rozhodovania o návrhu na nariadenie neodkladného (v tomto prípade dočasného) opatrenia.

8. Z výpisu LV č. XXXX pre kat. úz. N., vyplýva, že nehnuteľnosti - parc. reg. „C“ č. XXXX/XXX - záhrada o výmere 346 m², parc. reg. „C“ č. XXXX/XXX - zastavaná plocha a nádvorie o výmere 154 m² a rodinný dom so súp. č. XXX, postavený na parc. reg. „C“ č. XXXX/XXXX, sú vo výlučnom vlastníctve žalobkyne. Titulom nadobudnutia je darovacia zmluva pod V 2091/2022.

9. Z pripojeného spisu tun. súdu sp. zn. 2C/26/2022 vyplýva, že žalobca Z. A. sa podanou žalobou voči žalovanej S. S. (v tomto konaní žalobkyňi) domáha určenia práva užívania nehnuteľností, ktoré sú predmetom tohto konania.

10. Z registra tunajšieho súdu, oddelenia 10P, bolo zistené, že vec rozvodu manželstva žalovaného a dcéry žalobkyne S. A., vec vedená pod sp. zn. 10P/43/2022, sa t.č. nachádza u znalca.

11. Z lustrácie Úradu geodézie, kartografie a katastra Slovenskej republiky zo dňa 09.11.2022 vyplýva, že žalovaný nie je vlastníkom žiadneho nehnuteľného majetku na území Slovenskej republiky.

12. Podľa § 324 ods. 1 zákona č. 160/2015 Z.z. Civilného sporového poriadku, v znení neskorších právnych predpisov (ďalej len „CSP“), pred začatím konania, počas konania a po jeho skončení súd môže na návrh nariadiť neodkladné opatrenie.

13. Podľa § 325 ods. 1 CSP, neodkladné opatrenie môže súd nariadiť, ak je potrebné bezodkladne upraviť pomery alebo ak je obava, že exekúcia bude ohrozená.

14. Podľa § 325 ods. 2 písm. d) CSP, neodkladným opatrením možno strane uložiť najmä, aby niečo vykonala, niečo sa zdržala alebo niečo znášala.

15. Podľa § 326 ods. 1 CSP, v návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia sa popri náležitostiach žaloby podľa § 132 CSP uvedie opísanie rozhodujúcich skutočností odôvodňujúcich potrebu neodkladnej úpravy pomerov alebo obavu, že exekúcia bude ohrozená, opísanie skutočností hodnoverne osvedčujúcich dôvodnosť a trvanie nároku, ktorému sa má poskytnúť ochrana a musí byť z neho zrejmé, akého neodkladného opatrenia sa navrhovateľ domáha.

16. Podľa § 326 ods. 2 CSP, k návrhu musí navrhovateľ pripojiť listiny, na ktoré sa odvoláva.

17. Podľa § 328 ods. 1 CSP, ak súd nepostupoval podľa § 327 (pozn. odmietnutie návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia), nariadi neodkladné opatrenie, ak sú splnené podmienky podľa § 325 ods. 1, inak návrh na nariadenie neodkladného opatrenia zamietne.

18. Podľa § 329 ods. 1 prvej vety CSP, súd môže rozhodnúť o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia aj bez výsluchu a vyjadrenia strán a bez nariadenia pojednávania.

19. Podľa § 329 ods. 2 CSP, pre neodkladné opatrenie je rozhodujúci stav v čase vydania uznesenia súdu prvej inštancie.

20. Podľa čl. 20 ods. 1, prvej a druhej vety Ústavy Slovenskej republiky, každý má právo vlastníť majetok. Vlastnícke právo všetkých vlastníkov má rovnaký zákonný obsah a ochranu.

21. Podľa čl. 21 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, obydlie je nedotknuteľné. Nie je dovolené doň vstúpiť bez súhlasu toho, kto v ňom býva.

22. Neodkladné opatrenie slúži k zabezpečeniu ochrany porušených alebo ohrozených práv strán sporu a je na mieste ho použiť tam, kde sa vyžaduje okamžitý zásah súdu. Z charakteru neodkladného opatrenia vyplýva, že pred jeho nariadením nemusí súd zistiť všetky skutočnosti, ktoré sú potrebné pre vydanie konečného rozhodnutia a pri zisťovaní nemusí byť vždy dodržaný formálny postup stanovený na dokazovanie čo pre určenú dobu, po ktorú má súd o neodkladnom opatrení rozhodnúť nie je ani dobre možné. Je nutné, aby boli splnené základné predpoklady pre nariadenie neodkladného opatrenia a to potreba neodkladnej úpravy pomerov alebo existencia reálnej obavy, že bude exekúcia ohrozená. Pre úspešnosť návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia je nevyhnutné, aby boli aspoň

osvedčené základné skutočnosti potrebné pre záver o pravdepodobnosti nároku, ktorému sa má poskytnúť neodkladná ochrana.

23. Nevyhnutným predpokladom pre nariadenie neodkladného opatrenia je kumulatívne splnenie týchto zákonných podmienok: 1.) osvedčenie existencie právneho vzťahu, 2.) navrhovateľom tvrdené a osvedčené skutočnosti odôvodňujú potrebu bezodkladnej úpravy pomerov, 3.) uložením požadovaného obmedzenia neodkladným opatrením možno objektívne dosiahnuť ochranu, ktorej sa navrhovateľ neodkladného opatrenia domáha, 4.) navrhovaným neodkladným opatrením sa nevytvorí nenávratný stav, 5.) právne účinky neodkladného opatrenia neobmedzia iného neprímeraným spôsobom a nad nevyhnutný rozsah, a 6.) sledovaný účel nemožno dosiahnuť zabezpečovacím opatrením.

24. Pri nariadení predbežného opatrenia teda súd poskytne oprávnenému účastníkovi dočasnú ochranu, prípadne zabraňuje ďalšiemu zhoršovaniu jeho postavenia aj za cenu, že skutočný stav veci nie je ešte náležite zistený, a teda že subjektívne právo ani jemu zodpovedajúca povinnosť nie sú celkom nepochybné. Dočasnou úpravou urobenou vo forme predbežného opatrenia sa preto neprejudikujú práva a povinnosti účastníkov a ani posúdenie právneho vzťahu medzi nimi. Znamená to, že obsahom dočasnej úpravy v neskoršom konaní nie je súd viazaný, a môže rozhodnúť inak (uznesenie Najvyššieho súdu SR zo dňa 22.09.2010, sp. zn. 6 Cdo 171/2010).

25. Vlastnícke právo i právo na rešpektovanie obydli sa bezprostredne dotýka základných práv a slobôd, pričom ochranu týchto práv zabezpečuje aj základný zákon štátu, a to Ústava SR v článku 20 a v článku 21. Právo na rešpektovanie obydli je upravené aj Dohovorom o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „Dohovor“), a to článkom 8 Dohovoru, ktorý je pre Slovenskú republiku záväzný, a v zmysle čl. 7 ods. 5 Ústavy SR má prednosť pred zákonom. „Strata príbytku je najzávažnejšia forma zásahu do práva na rešpektovanie obydli. Akákoľvek osoba ohrozená zásahom tohto rozsahu by mala mať principiálne príležitosť nechať posúdiť primeranosť opatrenia nezávislým súdom vo svetle relevantných zásad podľa čl. 8 Dohovoru, bez ohľadu na to, že podľa vnútroštátneho práva jej právo zdržiavať sa v príbytku skončilo“ (z rozsudku Európskeho súdu pre ľudské práva McCann proti Spojenému kráľovstvu zo dňa 13.5.2008., sť. č. 19009/04, bod 50.).

26. Súd, v zmysle intencií Krajského súdu v Nitre, opätovne posúdil návrh žalovaného na nariadenie neodkladného opatrenia, tvrdenia naliehavej potreby ochrany jeho práva na obydli a tvrdenia predchádzajúceho pokojného stavu a realizáciu tohto práva žalovaným proti zásahu do vlastníckeho práva žalobkyne a zistil nasledovné skutočnosti.

27. Žalovaný sa domáhal nariadenia neodkladného opatrenia podľa § 325 ods. 2 písmeno d) CSP, ktorým žiadal, aby mu žalobkyňa umožnila sprístupnenie nehnuteľností vydaním kľúčov na sprístupnenie dvora a rodinného domu.

28. Vychádzajúc z tvrdení strán sporu a obsahu spisového materiálu, mal súd za preukázanú a osvedčenú potrebu dočasnej úpravy pomerov medzi stranami sporu, ako aj skutočnú, oprávnenú a dôvodnú existenciu obavy o porušenie základného ľudského práva žalovaného - práva na obydli, zaručeného Ústavou SR. Dané neodkladné opatrenie má zabrániť najmä tomu, aby nebolo zasiahnuté právo žalovaného na nedotknuteľnosť jeho obydli, a to až do času, kým súd nerozhodne vo veci vypratania predmetnej nehnuteľnosti. Za takejto situácie, kedy žalovaný oprávnene užíval predmetné nehnuteľnosti so svojou manželkou a ich maloletým synom ako manžel dcéry žalobkyne, ktorá bola do 13.06.2022 vlastníčkou nehnuteľností, teda ako príslušník domácnosti na základe rodinného právneho vzťahu žalovaného s manželkou, teda nerušene realizoval svoje práva. Preto je dôvodné, aby do právoplatného skončenia konania vo veci samej bola týmto právam poskytnutá dočasná ochrana formou nariadenia neodkladného opatrenia.

29. V danej veci sa súd stotožnil so skutkovými i právnymi dôvodmi uvádzanými žalovaným v návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia. Bez vykonania ďalšieho dokazovania, na základe oboznámenia sa s obsahom súdneho spisu po zohľadnení skutočnosti, že nariadené neodkladné opatrenie nebude zasahovať do vlastníckeho práva žalobkyne nad prípustnú mieru, nakoľko táto má svoju bytovú otázku vyriešenú a nie je na bývanie v predmetnej nehnuteľnosti odkázaná, na rozdiel od žalovaného, ktorý nie je vlastníkom iných nehnuteľností v Slovenskej republike, bolo možné dospieť k záveru, že návrh žalovaného na nariadenie neodkladného opatrenia je opodstatnený. Žalovaný osvedčil nevyhnutnosť

nariadenia neodkladného opatrenia a zároveň boli tiež splnené základné zákonné predpoklady pre nariadenie neodkladného opatrenia. Preto súd rozhodol tak, ako je uvedené vo výrokovej časti tohto uznesenia.

30. Súd iba poznamenáva, že nariadením neodkladného opatrenia sa len dočasne obmedzí vlastnícke právo žalobkyne k predmetnej nehnuteľnosti. Dočasná úprava pomerov bude trvať, kým tunajší súd právoplatne nerozhodne v konaní o vypratanie nehnuteľnosti. Na základe neodkladného opatrenia teda nedôjde k trvalému zásahu do práv žalobkyne, keďže trvalá úprava obmedzenia ľudských práv si vyžaduje vykonanie riadneho dokazovania a zistenia skutočného stavu vecí, a nielen osvedčenie rozhodujúcich skutočností, ako to postačuje pri nariadení neodkladného opatrenia. Vo veci samej súd bude posudzovať, či žalovanému zaniklo právo na bývanie v predmetnej nehnuteľnosti a pre prípad zániku tohto práva, zánikom právneho dôvodu na užívanie nehnuteľnosti bude súd posudzovať právo žalovaného na bytovú náhradu a jeho záujem zabezpečiť si sám kvalitné bývanie.

31. Pre úplnosť súd uvádza, že pokiaľ ide o posúdenie zásahu do vlastníckeho práva žalobkyne, táto mala už v čase nadobudnutia jej vlastníckeho práva k predmetným nehnuteľnostiam vedomosť, že predmetný rodinný dom obýva žalovaný spolu s jej dcérou (manželkou žalovaného) a ich maloletým synom, a teda mala vedomosť o tom, že žalovaný nemá vyriešenú bytovú otázku.

32. Za danej situácie súd dospel k záveru, že je možné dať dočasnou úpravou pomerov prednosť právu na ochranu obydlia pred ochranou vlastníckeho práva. Otázka, či na jednej strane sporu existuje vlastnícke právo a na strane druhej právo na nedotknuteľnosť obydlia, a teda či ide o prípad stretu takýchto práv, zodpovedanie tejto otázky je primárne vecou dokazovania, teda otázkou skutkovou pri vyhodnocovaní toho, ktorému z uvádzaných práv dať v konkrétnej veci prednosť.

33. Týmto uznesením sa konanie nekončí, keďže na tunajšom súde pod tou istou spisovou značkou prebieha konanie vo veci samej, a teda neprichádza do úvahy aplikácia ustanovenia § 262 ods. 1 CSP, preto sa súd v tomto rozhodnutí trovami konania vôbec nezaoberal.

Poučenie:

Proti uzneseniu je prípustné odvolanie v lehote 15 dní od doručenia uznesenia na súde, proti ktorého uzneseniu smeruje.

Odvolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané.

Odvolanie len proti odôvodneniu rozhodnutia nie je prípustné.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).